

FUEGO

Paul Surugiu

Confesiuni

CU SUFLETUL PE SCENA VIEȚII

Bookzone
BUCUREȘTI, 2022

PRECUVÂNTARE

LA CARTEA DEVENITĂ OGLINDA SUFLETULUI

Despre creațiile din domeniile umaniste (literatură, muzică, artă plastică, cinematografie etc.) se spune că recrează lumea aceasta ternă și anostă și o multiplică sub forma unor lumi noi. Aceste lumi noi erau, de regulă, frumoase, optimiste, pline de virtuți și dătătoare de speranțe. Spun că „erau” fiindcă, de la un timp, lumile noi recreate de unii artiști au devenit urâte, chiar grotești, pline de monștri.

Paul Surugiu-Fuego – adică FUEGO, așa cum îl știe toată suflarea românească – s-a impus românilor din cele două state românești, românilor din statele vecine României și Republicii Moldova și românilor rătăciți pe toate meridianele lumii, din Suedia până în Noua Zeelandă, tocmai prin mesajele sale de proiecție națională și universală, pline de har, de încredere și demnitate. Fuego crede, ca toți românii cuminți și cuvioși de-odinioară – cei care au făcut Țările Române și Țara cea Mare, România, din 1918 –, în *Făt Frumos din lacrimă*, în *Prâslea cel Voinic și merele de aur* și în *Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte*. El – deja Maestrul Fuego – ne spune mereu, fără ostentație și întunecare, ci cu duioșie și iluminare, ce țară mănoasă avem și cum este (ar putea fi) ea în fericire, de la Arad și Oradea până la Tighina și Căpriana, cum ni-s oamenii de mari și de valoroși, de la Grigore Vieru, Irina Loghin, Dorel Vișan și Doina Păuleanu până la Nicolae Breban, Dumitru Prunariu, Lucia Hossu Longin, Nicolae Dabija sau Eugen Doga. Fuego, de ani buni, cântă țara aceasta a noastră românească, cu toate „țările”

ei mai mici, cu durerile, suspinele, doinele, horele și dorurile ei, cu jalea pe care o duce Mureșul și-o duc tustrele Crișuri (cum ar fi spus Octavian Goga). Dar cântarea aceasta așa de tristă pe alocuri se prefăce toată, cătinel – ca o lacrimă aducătoare de zâmbet abia mijit –, într-un imn de mărire, de glorie, de recunoaștere, de recunoștință, de prețuire, de cumișenie, de îndătinare. Până la urmă, opera lui Fuego nu este pentru un public oarecare, ci pentru poporul român, oriunde s-ar afla acesta. De aceea, românii îl primesc pe artist nu numai cu aplauze și urale entuziaste, ci și cu fețe deschise și binevoitoare, cu vorbe calde și cu gânduri generoase. Mai sunt și cârtitori – unii vor contesta chiar și aceste cuvinte ale mele, ca fiind turnate după calapodul trecutului și după o lume care nu mai există –, doar că și aceștia își au rostul lor: ne ajută să vedem mai bine grandoarea și să veștejim nimicnicia.

Fuego, deja de câteva decenii încoace, răspândește în jur lumină de adevăr și de dreptate, dar mai ales de bunătate și de iubire. Mesajul său este autentic și este receptat așa de masiv fiindcă este sincer. Preaplinul sufletului său este același cu mesajul operei sale, fie că este cântată, vorbită sau exprimată în alte forme artistice. Iar publicul ales căruia i se adresează simte asta, simte autenticitatea și sinceritatea, simte potriveala de care vorbeam, simte inima vibrând și mintea gândind frumos și curat. Prin toate acestea, marele artist încetează să fie un rapsod local, proiectându-se înspre lume, înspre universalitate.

La aniversare, îi transmitem urarea veche de două milenii, venită „din coapsa Daciei (Romane) și-a Romei (Eterne)”: *Vivat, crescat, floreat!*

IOAN-AUREL POP,
Președintele Academiei Române

ÎN SPATELE STRĂLUCIRII..

O altfel de introducere...

Cartea aceasta surprinde o parte din sufletul meu, iar cei care vor avea răbdarea și curiozitatea de a o citi vor înțelege cine sunt, dincolo de scenă, melodii, mesaje, activități. Nu mi-am propus nicio clipă să scriu propriu-zis o carte. Pariul a pornit după ce acum patru ani am devenit ambasadorul onorific al revistei *Taifasuri* și am început să scriu săptămânal un editorial. Așa au prins viață idei pe care le păstram doar pentru mine sau mirări pe care mi-am zis că ar fi păcat să nu le împărtășesc. În acest volum veți regăsi un artist care a muncit și care nu ezită să recunoască asta și veți descoperi oameni care mi-au marcat existența, frământări și gânduri personale, drag de țară și de frumos și o felie zdravănă de sinceritate necosmetizată.

Nu sunt scriitor. Nu mă cred un star. Și nu consider că oamenii trebuie să-mi urmeze pașii și vorbele ca literă de lege. În schimb, consider că e de datoria mea, ca artist, să vin cu mesaje, cu opinii pertinente și cu o fațetă a personalității mele.

În fond, nu sunt un păpușar fără păreri și experiențe. Faptul că am ales să le aștern pe hârtie e o responsabilitate și mai mare. Cuvintele sunt cele care zugrăvesc, dincolo de sens și însemnătate, profilul unei persoane și îmi place să cred că în scris chiar sunt un altul, putând să-mi dau frâu liber ideilor, iar ele să curgă, ca într-o frumoasă înșiruire a unei vieți pe care o trăiesc fără menajamente, așa cum știu

eu mai bine, pentru că știu sigur că nu vor exista prea multe stații și că la un moment dat se va rupe lanțul strălucirilor.

O prietenă de-ale mele îmi spune să mă feresc să fac analize alambicate și să vin eu cu soluții la diverse probleme morale. Știu că nu sunt o instanță morală, dar sunt un artist care e de 30 de ani în lumina scenei, care a adunat atâtea și atâtea trăiri, dezamăgiri și nedreptăți. Un artist care face multe și care a crescut, care a citit, s-a informat, a stat în preajma celor mai mari nume ale culturii noastre, a trudit, a luat de la viață ce-i mai bun și a observat, din umbră cumva, deși mereu în față, cum sunt oamenii și cum arată lumea aceasta complicată în care trăim.

Și atunci apar și gândurile mele așternute pentru voi! Mi-am alergat sufletul să vrea să spună, i-am poruncit minții să găsească calea bună de a așterne gândurile pe hârtie și lacrimilor și bucuriilor să se lase oglindite. Mi-am dat seama că am trăit atât de mult și parcă atât de puțin. Mi-am lăsat amintirile să zboare, să caute și să vină către voi, în toate formele posibile și imposibile, toate cuprinse în această culegere de sentimente.

Sunt un om profund ancorat în ceea ce trăiește. Mi se pare că e nevoie, în viață, să vedem cu atenție unde ne situăm fiecare și să încercăm să găsim cele mai bune soluții pentru a ne croi o cale, un scop și-un drum nebatătorit pe care să mergem. Nu are asta a face cu arta sau cu altceva, ci cu viața la modul general. Dacă înțelegem care ne e locul, atunci cu siguranță toate vor avea un alt farmec. În cazul meu, e simplu!

De meserie sunt, cred eu, un făuritor al emoției, un slujitor al artei, un om care aduce, care caută și care dă naștere unor stări, prin muzică, prin teatru sau prin scris și pictură. Ulterior, le transmit prin intermediul radioului și televiziunii, încercând să fiu aproape de cei care-mi definesc existența la modul cel mai propriu al cuvântului. Sunt cu siguranță multe motive să citiți această carte. Le veți descoperi pe parcurs!

Deseori, oamenii văd doar partea frumoasă și ușoară a profesiei de artist. Totul pare coborât din povești, pare poleit, desprins dintr-o lume în care nu e nimic trist. Nu vreau să fiu eu cel care dărmăm acest mit, dar realitatea e cu totul alta. Da, profesia aceasta, care-i mai mult o vocație, pentru cei care o fac cu simț de răspundere și devotament, este frumoasă, dar vine la pachet cu un bagaj întreg de renunțări, cu tumult, cu zbucium, greutateți, neliniști, responsabilitate și, cel mai important, cu o permanentă teamă de a nu dezamăgi.

Nu aduc în discuție aspecte financiare sau istorii legate de multele piedici care apar! Tot ce vreau eu să vă spun este că în spatele strălucirii, de multe ori, se ascund suflete triste, care au nevoie de foarte puțin pentru a fi pe deplin fericite, dar care robotesc o viață la frumusețea menirii lor.

Cum sunt eu în spatele strălucirii? Multe lucruri le veți descoperi în rândurile care urmează, după cum veți descoperi și convingerile mele, dar și o mică parte din oamenii la care țin și pe care-i respect. Cu siguranță ar fi fost nevoie de tomuri întregi ca să-i cuprind pe toți, dar în inima mea rămân cu toții speciali!

*„Mi se pare că e nevoie, în viață,
să vedem cu atenție unde ne
situăm fiecare și să încercăm
să găsim cele mai bune soluții
pentru a ne croi o cale, un scop
și-un drum nebătătorit pe care să
mergem.”*

Istoria mea e simplă. Nu sunt deloc exuberant și nici nu am vanități. Îmi trăiesc timpul de calitate făcând mereu ceva. Nu concep lumea, nu mă concep pe mine în legătură cu noțiunea de plictiseală. Inovez, fac artă, scriu, cânt, compun, joc, prezint, mă joc, iubesc, le iau la rând pe toate din nou și tot așa. Sunt omul pentru care ar fi nevoie de inventat mai mult timp ca să-și poată pune toate ideile în practică. Dar nu e o trudă majoră asta. E doar plăcerea de a dăruii, menirea mea. Sunt un om banal în rest, cu problemele aferente, cu prieteni dragi, de care mă bucur cu tot sufletul. Mi-e teamă de momentul în care oamenii pe care-i iubesc mult în viața mea se vor duce rând pe rând. Ascult, învăț, nu mă laud, am cei șapte ani de acasă, urăsc mitocănia și proasta creștere și iubesc să fiu în mijlocul publicului meu.

Mă îmbrac normal în afara scenei, merg la piață, nu-mi plac fructele de mare și nici bulionul în mâncare, sunt temător, am lumină pe chip și un imens drag de țara mea. Iubesc să iubesc ce văd, ce simt, ce știu și de multe ori sunt circumspect la ce nu știu. Răspund provocărilor profesionale de bun-simț. Am clădit cu sânge fiecare părticică din cariera mea și parcă n-aș da cu piciorul pentru absolut orice sau chiar pentru o brumă de bani. Am multe temeri, dar sunt sigur că le pot învinge cu voință.

Sunt perfecționist și asta nu cred că e o calitate, pentru că mă enervez de multe ori, trec pe pastile, fac tensiune și mă consum dacă cei alături de care lucrez nu sunt pe aceeași lungime de undă cu mine. Mă aprind repede și-mi trece la fel de repede. Sunt impulsiv și strălucirea pe care mulți o vedeți la mine vine mai degrabă din starea mea de spirit. Sunt glumeț, când vreau, sunt spontan, serios și cred că lumea are nevoie, ca să se facă bine, de mai multă artă.

În timpul liber, îmi trăiesc viața. Așa cum știu eu mai bine, cum vreau, departe de ochii curioșilor. Sunt un om simplu, nu sunt star, n-am veleități de vedetă și nu mă comport ca atare. Fie că sunt în cele mai înalte medii, fie că sunt la sat, cu o bătrână pe banca din fața casei, sunt tot eu, iubitor de oameni, gata să-și pună întotdeauna sufletul pe

tavă. În spatele strălucirii mele, există sinceritate și libertate. Și astea două mă fac artist! Un artist care se dezbracă de această haină în cartea de față și rămâne cu sinceritatea în fața voastră...

Paul Surugiu
Fuego

CAPITOLUL 1

OMUL ȘI ARTISTUL FUEGO

BOOKZON.E

De mic copil visam...

Se-ntâmplă ca visul meu să fi prins contur în lumea măreață a reflectoarelor. Deloc neprevăzut, „planul” fusese ticluit dinainte, de către mama, care și-a dorit să ajungă pe scenă și să aibă un copil care să-i urmeze pasiunea și să-i alunge neîmplinirile. Talentul a existat, dar, de-acolo, visul meu a devenit, de multe ori, greu de atins. Mi-am clădit treptele singur și-am învățat că, pentru a străluci, nu trebuie să dai cu vopsea, ci e nevoie de implicare, de determinare și de puterea de a înțelege că totul are, la un moment dat, un anume preț oferit prin muncă. Visurile acestea, chiar și cel de artist, nu ajung la îndeplinire așa, din senin. A fi cu mintea în nori e una și a vrea, cu tot dinadinsul, să reușești e alta. Iar în cea de-a doua situație e nevoie de discernământ, anduranță și multă minte, căci totul are și-un revers al medaliei.

Eu am ajuns unde sunt azi după 30 de ani pe baricade, cu nopți pierdute, muncind cu sânge pentru fiecare reușită, oricât ar fi fost de mică și aparent neînsemnată. De multe ori, pentru a reuși, e nevoie să fim acolo, cu toată mintea și tot sufletul, pentru a ne dăruii unui vis măreț. Nu știu dacă vorbele acestea sunt mari ori nu, dar am învățat un principiu în ani – acela că totul apare la momentul potrivit, iar atunci când există prilejul, trebuie profitat pe deplin de oportunitate. Am cuprins mereu în glasul meu tot ce m-a durut, toate nedreptățile și-am încercat să înțeleg oameni și chipuri uitate, dându-mi seama astfel că viața nu e niciodată perfectă. Ea nu ne pune la colț și nu cere răsplată. Se înfățișează așa cum e, iar noi trebuie să facem față provocărilor, liberi, cu zâmbetul pe buze. Iar libertatea se educă, propriul spirit fiind mereu în prim-plan, din bucuria de a le oferi câte-o parte din ce ești și celor din jur, pentru a ajunge cea mai fericită variantă a ta.

Nu mă consider star, fiind același om simplu ca voi, care iubește și dăruiește din inspirația sa, găsimi-mi fericirea în banalitatea unor gesturi și-n lucruri mărunte. Vedetismul nu ține neapărat de statut, ci de educație, iar aceasta din urmă devine o redută tot mai greu de atins pentru mulți!

Grigore Vieru spunea că e asemenea ierbii, mai simplu de-atât neputând vreodată să se conceapă. Îi calc pe urme cu acest principiu, căci simt și cred că umanitatea stă tocmai în felul acesta de-a nu epata, de-a nu ieși în evidență decât atunci când ai ceva veridic de spus și de-a trăi demn, cu fruntea sus, cu bune și rele, fiecare etapă. Mereu i-am încurajat pe cei din jurul meu să conștientizeze ceea ce știu și ceea ce le face plăcere, pentru că din asta apar și reușitele, performanța, echilibrul psihic și, nu în ultimul rând, starea aceea de fericire de care povestește toată lumea. Eu sunt un om fericit, cu mare drag de viața mea!

Copil fiind, cutreieram prin vise și credeam că nimeni și nimic nu-mi va fura din strălucirea unor ani în care totul părea a fi construit pentru mine. Sincer să fiu, n-am fost nici prea alintat, nici extrem de copilăros. Întotdeauna am avut acea doză de rațiune care m-a făcut să lupt, dar mi-a plăcut să profit la maximum de minunile copilăriei. Vedeți voi, toată lumea vorbește despre vremea respectivă, cu nostalgie. Pentru mine nu a trecut timpul acela. Eu mă simt un veșnic tânăr, cu speranțe și cu dorința de a evolua și de a fi mai bun. Sunt un copil mare care râde la soare și-așteaptă să ascundă minuni ale vieții în privirile sale.

Am crescut în spiritul unei sănătoase noțiuni de a fi, de a înțelege ce-i cu mine și de a lupta. Modelele familiei mele au fost pe linia aceasta, a supraviețuirii prin orice mijloace. Bunicile mele, ambele, au rămas fără soți de tinere și-au crescut singure mai mulți copii, înțelegând că viața nu e un nor pe care trebuie să plutim, ci o continuă furtună din care trebuie să ieșim cât mai puțin șifonați, ba chiar învingători. Așa au fost și anii mei de-atunci, vremuri în care n-am simțit că mi-e greu. Am crescut în iubire și-am înțeles că ea

este darul cel mai de preț pe care-l putem primi și oferi mai departe.

N-am fost un elev model, exemplar, dar am avut o calitate care mi-a rămas până azi, cea a curiozității. Am învățat în felul acesta să fiu avid în a descoperi lucruri noi. Și-am păstrat mereu muzica alături. Am crescut în casă cu piesele marilor noștri artiști, mi-am dorit să ajung ca ei, și-am răzbit. Stăteam întins cu ochii la cer, pe malul Arieșului, punând zăvor tuturor marilor dorințe, spunându-mi că locul meu e în lumină. Și chiar dacă întunericul mi-a dat târcoale, am reușit mereu să-l fentez, cu o lanternă a bucuriei de-a trăi, într-o frumoasă poveste.

Și-am pus bazele unei vieți armonioase, în care valorile esențiale sunt respectul și bunul-simț. Eu n-am știut ce e suferința majoră și-am înțeles încă de pe atunci că trebuie să muncesc pentru ce am, pentru ce-mi doresc să fiu. Părinții mei, icoane de bunătate, mi-au fost prieteni, dincolo de orice altceva, și m-au lăsat să zbor, să fac tot ce-mi trece prin cap, încurajând încercările mele artistice, luptând și ei cot la cot cu mine pentru a reuși.

De fapt, viața se bătătoarește în copilărie. Acolo prind formă tăcerile noastre și ne dăm seama că nimeni și nimic nu ne poate răpi acei minunați ani, în care singurele griji sunt cele ale răsăriturilor prinse de ochii puri ai nevinovăției. Copilăria nu e deloc întâmplătoare, nu e doar o etapă, este veșnica punte între rațiuni și visuri, cu ghidușia în buzunar și cu o mare întregă de capitole pe care trebuie să le bifăm, să le înțelegem.

Și sunt și-acum copil, trăindu-mi visul măreț. Îmi place că sunt așa. Nu mă copilăresc în sens infantil, ci trăiesc deplin, cu inima deschisă, fiecare tresărire a fericirilor mele. Și în felul acesta mă mențin și tânăr. Oricum ar fi, atât timp cât ne trăiesc părinții, suntem copiii cuiva, într-o deplină complicitate a universului care ne lasă să ne înțelegem cu încercările lui. NU uitați să păstrați copilăria și să trăiți fiecare episod cu seninătate în privire, pentru că omul deplin

*„Copilăria nu e deloc întâmplătoare,
nu e doar o etapă, este veșnica
punte între rațiuni și visuri, cu
ghidușia în buzunar și cu o mare
întreagă de capitole pe care trebuie
să le bifăm, să le înțelegem.”*

nu poate fi altfel decât un veșnic copil, gata să-și deschidă sufletul curat în fața lumii...

De felul meu sunt un om liniștit, simplu, fără a avea vreodată ifose de vreun fel. Chiar dacă mulți mă consideră, pe nedrept, înfumurat, sunt de fapt contrariul, plăcându-mi mereu să fiu popular, să comunic, să vorbesc și să povestesc cu oamenii, în limita timpului și a dispoziției mele. Firește că de multe ori sunt obosit. Și chiar mă gândesc la oboseala noastră, la felul în care ne extenuăm din dorința absurdă de a fi cât mai buni, mai performanți, de a avea și a dăru. Lăsăm astfel în plan secund consecințele, care au, fără a cuprinde tăcerile în ele, efect devastator.

Cred că în goana aceasta haotică pe care o trăim uităm, din când în când, să avem grijă de noi și de sufletul nostru. Uităm de multe ori să zâmbim și să ne bucurăm de banalități. De fapt, nici nu mai știm ce sunt alea, fiind într-o continuă alergare, cu gânduri. Nu ne mai bucurăm pe deplin de artă, de-un răsărit sau apus, de-o ploaie de vară. Nu ne mai bucurăm de ce e în jurul nostru și privim totul cu o încrâncenare cruntă.

Știu că există reguli și există viață, iar aceasta trebuie întreținută. Știu că există facturi de plătit, oameni de ajutat

și o multitudine de gânduri, într-o țară cu multe neajunsuri, dar fericirea e pe gratis. Nu ne-o impozitează nimeni și chiar asta ne-ar da putere și ne-ar motiva altfel. Și eu sunt de multe ori hobotnic. Alerg, pierd nopți după nopți, nu dorm, renunț la prieteni, la vacanțe, la timp. Nu sunt sigur de ce fac toate astea, cum nu prea știu de ce nu reușesc să le îmbin pe toate, în așa fel încât sufletul să rădă.

Oricât de romantice ar părea vorbele mele mărețe, ele ascund un adevăr trist al lumii în care trăim. Mi-aș dori ca oamenii să se oprească câteva secunde. Mi-aș dori foarte tare să nu ne mai lăsăm ghidați de rațiune și să alegem inima. Eu am testat pe pielea mea, îndelung, ce înseamnă renunțările. Și chiar dacă nu aduc regrete mai târziu, aduc păreri de rău. Mai bine cu o factură în plus sau ceva mai puțină satisfacție, decât fără un timp de calitate petrecut pentru a ne restabili pe noi emoțional. Așa, fără grijă, ne stricăm și sănătatea, ne degradăm și fizic, și sufletește. Iar asta lasă urme, trăind cu toții o realitate dură, crudă, văzând din ce în ce mai mulți tineri care pleacă dintre noi, cu regrete în urmă, cu tristeți lăsate altora și cu părerea de rău că n-au făcut la timpul potrivit ce-ar fi fost corect și normal.

Și n-am nici sfaturi, nici rețete ideale. Și nici nu cred că viața sau societatea în care trăim are privilegiați, deși toată lumea își imaginează că artiștii trăiesc în puf și n-au grija zilei de mâine. Dacă le pui pe toate în balanță, strălucirea nu mai este la fel de fermecătoare. Dar n-are rost vreodată să ne plângem dacă facem ce ne place, ci doar să avem grijă de noi. De fapt, nici nu trebuie foarte mult pentru a redescoperi ce-nseamnă să fim noi și să ne fie drag de viața aceasta.

Să fugim dacă ne vine, să lăsăm multe în urmă dacă ne vine, să ne luăm, fără împrumut, fără a da ceva înapoi, o clipă de viață fără perdea, fără a ne gândi la consecințe. Și nu mă refer la una liberă, pentru că asta ne e dată prin lege, ci una în care să trăim deplin, cu toată puterea sufletului nostru și cu fericirile aferente! Eu asta mi-am propus de ceva timp! Și mi-e tare bine!